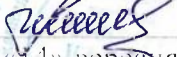

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин
Кафедра права та методики викладання правознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту історії, права та міжнародних відносин

 Ю.В. Подрез
«14» вересня 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЮРИДИЧНА КОНФЛІКТОЛОГІЯ**

Галузь знань 08 Право

Спеціальність 081 Право

Освітньо-професійна програма Право

Перший рівень вищої освіти

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною комісією НН інституту історії, права та міжнародних відносин
«14» вересня 2020 р.

Голова Моцак С.І.,
кандидат педагогічних наук, доцент

Розробник:

Шестопалов Роман Миколайович, к.ю.н., старший викладач кафедри права та методики викладання правознавства

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри права та методики викладання правознавства

Протокол № 2 від «14» вересня 2020 р.

Завідувач кафедри права та методики викладання правознавства

 (к.пед.н., доцент Іваній О.М.)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4	Бакалавр	денна форма навчання
		Вибіркова
		Рік підготовки:
		3-й
		Семестр
		2-й
		Лекції
		24 год.
		Практичні, семінарські
		28 год.
		Лабораторні
		–
		Самостійна робота
Загальна кількість годин – 120	64 год.	
	Консультації	
	4	
	Вид контролю: залік	

1. Мета і завдання дисципліни

Мета вивчення дисципліни – ознайомити студентів із основними положеннями юридичної конфліктології, підвищити методологічну і методичну підготовку майбутніх юристів до дій у конфліктних ситуаціях; сформувати самостійність як особистісну рису та важливу професійну якість, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Навчальна дисципліна «Юридична конфліктологія» входить до переліку вибірових компонентів освітньо-професійної програми.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення «Юридичної конфліктології» студентам необхідно мати знання та набути вмінь і навичок з курсів: «Психологія», «Юридична деонтологія».

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати:

- методологічні засади юридичної конфліктології;
- класифікацію та структуру юридичних конфліктів;
- динаміку юридичних конфліктів;
- форми та механізми врегулювання юридичних конфліктів;
- квазіюридичні методи врегулювання юридичних конфліктів;
- психологічні особливості поведінки особистості в умовах юридичного конфлікту;
- технології ефективного спілкування та раціональної поведінки юриста в конфлікті.

вміти:

- застосовувати методи юридичної конфліктології у практичній діяльності;
- аналізувати конфліктологічний зміст і структуру правопорушення, прогнозувати та попереджати можливі порушення правових норм;
- використовувати психологічні технології ефективного спілкування та раціональної поведінки;
- прогнозувати, запобігати, врегульовувати юридичні конфлікти.

3. Критерії оцінювання результатів навчання Розподіл балів

Поточний контроль							Разом	Сума
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7		
Поточний контроль							65	100
5	10	10	10	10	10	10		
Контроль самостійної роботи							35	
5	5	5	5	5	5	5		

3.1. Критерії оцінювання видів роботи для поточного контролю

Під час оцінювання результатів навчання застосовується накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання якості виконання студентами всіх видів аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності. Система оцінювання курсу реалізується згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів під час відвідування лекцій, участі у семінарах, виконання тестових завдань та виконання інших видів самостійної роботи. Поточний контроль складається з таких компонентів:

- **65 балів:** участь у *семінарах* – підготовка аналітичних звітів та доповідей і пред'явлення результатів в аудиторії у вигляді усних відповідей, участь в обговоренні семінарських питань / дискусіях, виконання практичних завдань, виконання завдань тестового контролю.

- **35 балів:** опрацювання теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань, підготування рефератів, есе тощо).

Разом - **100 балів.**

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
A	Вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань.

B	Вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці.
C	Недостатньо повне засвоює навчальний матеріал, намагається застосовувати знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці. засвоєння матеріалу
D	Володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знайомий з основними поняттями навчального матеріалу.
E	Частково володіє навчальним матеріалом, не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації має елементарні нестійкі навички виконання завдання
FX	Має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускається суттєві помилки.
F	Не володіє навчальним матеріалом

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

В Університеті передбачено можливість перезарахування результатів неформальної та/або інформальної освіти відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка (<https://sspu.edu.ua/universytet/edusci/normatyvno-pravovabaza>).

4. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання дисципліни є:

- усний контроль. Усний контроль здійснюється шляхом індивідуального і фронтального опитування. При індивідуальному опитуванні викладач ставить перед здобувачем вищої освіти декілька запитань, при фронтальному – серію логічно пов'язаних між собою питань перед усією аудиторією;

- письмовий контроль. Здійснюється за допомогою письмових робіт, які можуть бути короткочасними (15-20 хв.) і протягом усього заняття. Письмовий контроль відрізняється також глибиною діагностики (поверховий зріз чи ґрунтовний аналіз);

- тестовий контроль. Тести – спеціальні завдання, виконання (чи невиконання) яких вказує на наявність (або відсутність) у здобувача вищої освіти певних знань, умінь.

- підготовка доповідей, есе, презентацій. Передбачає виконання здобувачами вищої освіти різних форм завдань.

Особлива увага при опануванні змісту навчальної дисципліни приділяється запобіганню порушенню академічної доброчесності та забезпечення довіри до результатів освітнього процесу та освітньої діяльності, розумінню здобувачами вищої освіти значення академічної доброчесності та наслідків недотримання її постулатів.

5. Програма навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Юридичний конфліктологія» складається з двох модулів.

6. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

6.1. Тематичні розділи

Змістовний модуль I. Загальна теорія юридичного конфлікту

Тема 1. Методологічні засади юридичної конфліктології

Тема 2. Характеристика юридичного конфлікту як соціального феномена

Тема 3. Механізми та динаміка юридичного конфлікту

Тема 4. Управління конфліктом

Тема 5. Вирішення юридичного конфлікту та запобігання йому

Змістовний модуль II. Психологія юридичного конфлікту

Тема 6. Особистість в умовах конфлікту

Тема 7. Технології ефективного спілкування та раціональної поведінки юриста в конфлікті

6.2. Тематичний план вивчення дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ.	Конс.	Самост. робота		Лекції	Практ.	Конс.	Самост. робота
Змістовний модуль I. Загальна теорія юридичного конфлікту										
Тема 1. Методологічні засади юридичної конфліктології	14	2	4	-	10					
Тема 2. Характеристика юридичного конфлікту як соціального феномена	18	4	4	-	8					
Тема 3. Механізми та динаміка юридичного конфлікту	18	4	4	-	8					
Тема 4. Управління конфліктом	20	4	4	-	12					
Тема 5. Вирішення юридичного конфлікту та запобігання йому	19	4	4	2	8					
Змістовний модуль II. Психологія юридичного конфлікту										

Тема 6. Особистість в умовах конфлікту	14	2	4	1	8					
Тема 7. Технології ефективного спілкування та раціональної поведінки юриста в конфлікті	17	4	4	1	10					
Усього годин	120	24	28	4	64					

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна

1. Конституція України. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР URL.: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
2. Кримінально-процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI URL.: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
3. Анцупов А. Я., Мальшиев А. А. Введение в конфликтологию. Киев, 1996.
4. Анцупов А. Я., Шипилов А. И. Конфликтология. Москва, 1999.
5. Бандурка А. М., Друзь В. А. Конфликтология: учеб. пособие. Харьков, 1997.
6. Вишнякова Н. Ф. Конфликтология. Минск, 2002.
7. Ворожейкин И. Е., Кибанов А. Я., Захаров Д. К. Конфликтология: учебник. Москва, 2000.
8. Герасіна Л. М., Панов М. І. Конфліктологія: підручник. Харків, 2002.
9. Громова О. Н. Конфликтология: курс лекций. Москва, 2000.
10. Дмитриев А. В. Конфликтология: учеб. пособие. Москва, 2000.
11. Дмитриев А., Кудрявцев В., Кудрявцев С. Введение в общую теорию конфликтов: Юридическая конфликтология. Ч. 1. Москва, 1993.
12. Дмитриев А. В. и др. Основы конфликтологии: учеб. пособие. Москва., 1997.
13. Донченко Е. А., Титаренко Т. М. Личность: конфликт, гармония. Киев, 1989.
14. Здравомыслов А. Г. Социология конфликта. Москва, 1995.
15. Зеркин Д. П. Основы конфликтологии. Ростов н/Д, 1998.
16. Иванов В. М., Иванова О. В. Юридична конфліктологія. Киев, 2004.
17. Ишмуратов А. Т. Конфликт і згода: Основи когнітивної теорії конфліктів. Київ, 1996.
18. Кудрявцев В. Н. Основы конфликтологии: учеб. пособие. Москва, 1997.
19. Ложкин Г. В., Повакель Н. И. Практическая психология конфликта: учеб. пособие. Киев, 2000.
20. Пірен М. І. Основи конфліктології. Київ, 1997.
21. Пірен М. І. Конфліктологія: підручник. Київ, 2003.
22. Скибицька Л. І. Конфліктологія. Київ, 1999.
23. Скотт Дж. Г. Конфликты и пути их преодоления. К., 1991.

24. Уткин Э. А. Конфликтология. Теория и практика. Москва, 1998.

Додаткова

25. Беззубко Л. В., Зюнькін А. Г., Калина А. В. Управління трудовими конфліктами: навч. посіб. Київ, 2004.

26. Бекешкіна І. Е. Конфліктологічний підхід до сучасної ситуації в Україні. Київ, 1994.

27. Гірник А. М. Посередництво в трудових конфліктах. Київ, 1998.

28. Грузінова Л. П. Трудові спори: навч. посіб. Київ, 2002.

29. Дружинин В. В., Конторов Д. С., Конторов М. Д. Введение в теорию конфликта. Москва, 1989.

30. Запрудский Ю. Г. Социальный конфликт (политологический анализ). Ростов н/Д, 1992.

31. Здравомыслов А. Г. Социология конфликта. Москва, 1995.

32. Зеркин Д. П. Основы конфликтологии. Ростов н/Д, 1998.

33. Иванов В. М., Иванова О. В. Юридична конфліктологія. Київ, 2004.

34. Иванов В. Н., Смолянский В. Г. Конфликты и конфликтология. Москва, 1994.

35. Карнеги Д. Как приобретать друзей и оказывать влияние на людей. К., 1989.

36. Козырев Г. И. Введение в конфликтологию. Москва, 1999.

37. Корнєв М. Н., Коваленко А. Б. Соціальна психологія: Підручник. Київ, 1995.

38. Кудрявцев С. В. Конфликт и насильственное преступление. Москва, 1991.

39. Линчевский Э. Э. Контакты и конфликты. Москва, 2000.

40. Ложкін Г. В., Сьомін С. В., Петровська Т. В. та ін. Конфлікти у сумісній діяльності. Київ, 1997.

41. Мастенбрук У. Управление конфликтными ситуациями и развитие организации. Москва, 1996.

42. Обозов Н. Н., Щёкин Г. В. Психология работы с людьми: учеб.пособие. Киев, 1999.

43. Петровский А. В. Введение в психологию. Москва, 1995.

44. Пірен М. І. Деонтологія конфліктів та управління. Київ, 2001.

45. Сулимова Т. С. Социальная работа и конструктивное разрешение конфликтов. Москва, 1996.

46. Усатий Г. О. Кримінально-правовий компроміс. Киев, 2001.

47. Фишер Р., Юри У. Путь к согласию, или переговоры без поражения. Москва, 1990.

48. Фрейд З. Психология бессознательного. Москва, 1990.

49. Фролов С. Ф. Социология: сотрудничество и конфликты. Москва, 1997.

50. Херсонский Б. Г., Дворяк С. В. Психология и психопрофілактика семейных конфликтов. Киев, 1991.

51. Чумиков А. Н. Социально-политический конфликт: теоретические и прикладные аспекты. Москва, 1993.
52. Шейнов В. П. Конфликты в нашей жизни и их разрешение. Минск, 1996.
53. Щёкин Г. В. Визуальная психодиагностика и ее методы. Киев, 1992.
54. Щёкин Г. В. Визуальная психодиагностика: познание людей по их внешности и поведению. Киев, 2001.
55. Щёкин Г. В. Организация и психология управления персоналом. Киев, 2002.

Інформаційні ресурси:

1. Lex: правовой портал: [http://ukr-pravo.at.ua/index/porivnjalne pravoznavstvo novij pidruchnik z porivnjalnogo pravoznavstva/0-4320](http://ukr-pravo.at.ua/index/porivnjalnepravoznavstvo novij pidruchnik z porivnjalnogo pravoznavstva/0-4320)
2. Бібліотека Інституту Поглиблених Правничих Студій: <http://ials.sas.ac.uk/library/library.asp>
3. Підручники онлайн: <http://textbooks.net.ua/content/section/29/35/>
4. Портал «Право України»: <http://pravo-ukraine.org.ua/resyrsi/biblioteka/sravnitelnoe-pravovedenie/6869-porivnyalne-pravoznavstvo-pidruchnik-sajidov-a-x>
5. Юридична бібліотека Школи права Йелльського університету: <http://library.law.yale.edu/>
6. Юридичний портал: навчальна і довідкова література: <http://yport.inf.ua/sravnitelnoe-pravovedenie-osnovnyie-pravovyie.html>

